

AWP-VERSLAG-WAARNEMING 2010-01-OCB (PURMEREND)

Locatie 4 Hoornse Buurt-Tuinhof

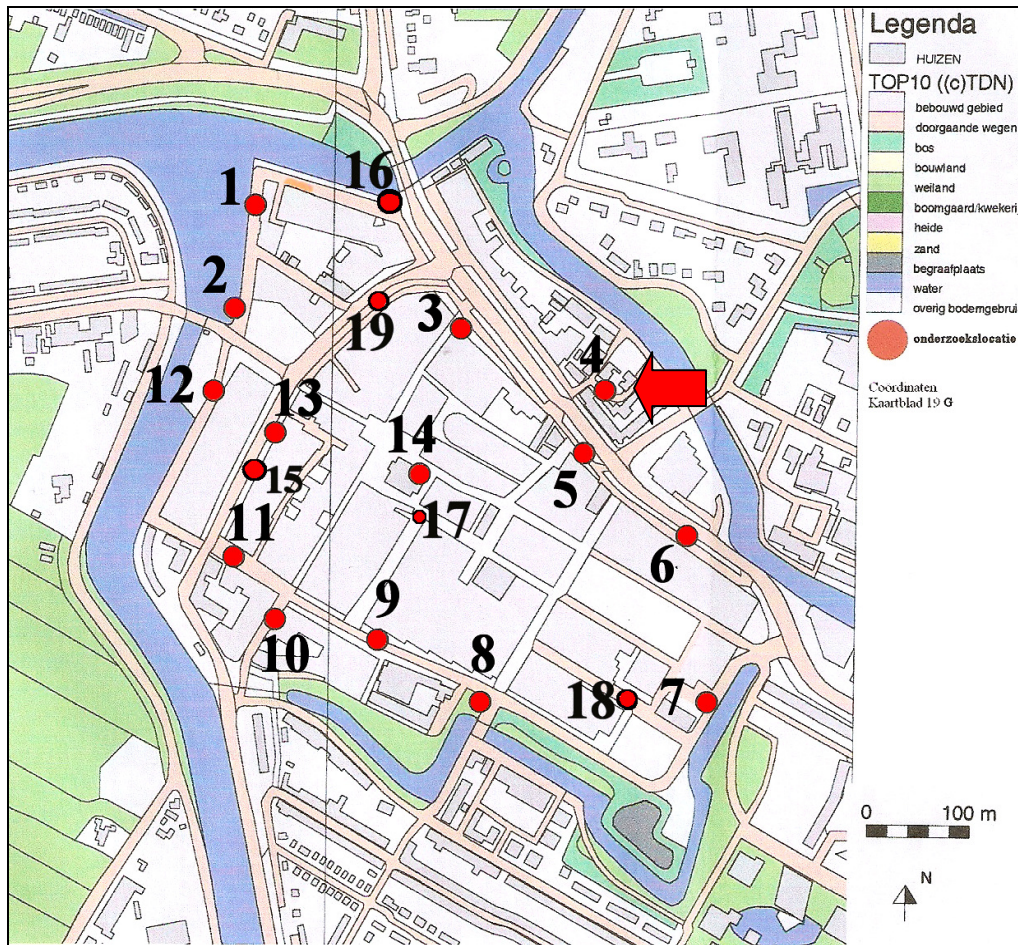

kasteel Purmersteyn

ARCHEOLOGISCHE WERKGROEP PURMEREND

Project AWP Purmerend 2010-01-OCB
Lokaties onderzoeksgebied

Administratieve gegevens van het onderzoeksgebied

Provincie	: Noord-Holland
Plaats	: Purmerend
Gemeente	: Purmerend
Toponiem	: Hoornse Buurt/Tuinhof
Kaartblad	: 19G
Coördinaten	: 125258/502617
Complex	: Stads kern binnenstad Purmerend
Periode	: Late middeleeuwen-Nieuwe tijd
Bevoegd gezag	: Gemeente Purmerend, Mw. A.Schenk
Onderzoeksmeldingnummer ARCHIS	: (CIS-Code) 40013
Projectverantwoordelijk	: Archeologische Werkgroep Purmerend
Projectverantwoordelijke	: P.J. de Groot
Projectcode AWP	: 2010-01-OCB
Uitvoering veldwerk	: 25 februari 2010
Maximale diepte ontgraving	: tot 3 meter onder het maaiveld
Beheer/plaats documentatie	: Archeologische Werkgroep Purmerend
Eindbeheer	: Archeologisch depot Noord-Holland

Inleiding

De Gemeente Purmerend heeft de Archeologische Werkgroep Purmerend (AWP) gevraagd of het interessant genoeg was om de ontgravingen voor het plaatsen van ondergrondse containers in de binnenstad archeologisch te begeleiden. Deze ontgravingen zijn te kleinschalig “volgens archeologische begrippen” waardoor er géén degelijk archeologisch onderzoek hoefde plaats te vinden.

Voor de AWP een unieke kans om het bodemarchief op diverse locaties te kunnen waarnemen en vast te leggen middels fotomateriaal. Ook wegens de mogelijkheid om artefacten te kunnen verzamelen en over al deze informatie een rapport te kunnen maken heeft de AWP hiermee enthousiast in toegestemd.

Archeologisch gezien zijn de locaties geheel onwillekeurig gekozen. Desondanks zijn er toch enkele locaties aangetroffen welke een toegevoegde of bevestigende waarde hebben aangetoond.

De AWP is van te voren op de hoogte gesteld dat er in sommige gevallen snel gewerkt moest worden door de aannemer, welke overigens alle medewerking verleende. De AWP moest hierdoor wel vaak snel handelen met het maken van foto's, inmeten, waar het kon, of scherven rapen. In sommige gevallen was de grond te verontreinigd waardoor er nog minder onderzoek kon worden verricht. Door al deze feiten zijn niet alle gegevens naar exacte juistheid genoteerd kunnen worden maar zijn in ieder geval dan bij benadering aangegeven.

Vanwege het plaatsen van de ijzeren mal van de aannemer kon het profiel van de put in de meeste gevallen niet worden vastgelegd.

Ook al zijn deze putten niet naar archeologische maatstaven opgegraven kunnen de waargenomen en verzamelde gegevens voor de AWP en anderen waardevol zijn voor eventuele toekomstige oudheidkundige onderzoeken.

Hoornse Buurt/Tuinhof - Locatie 4

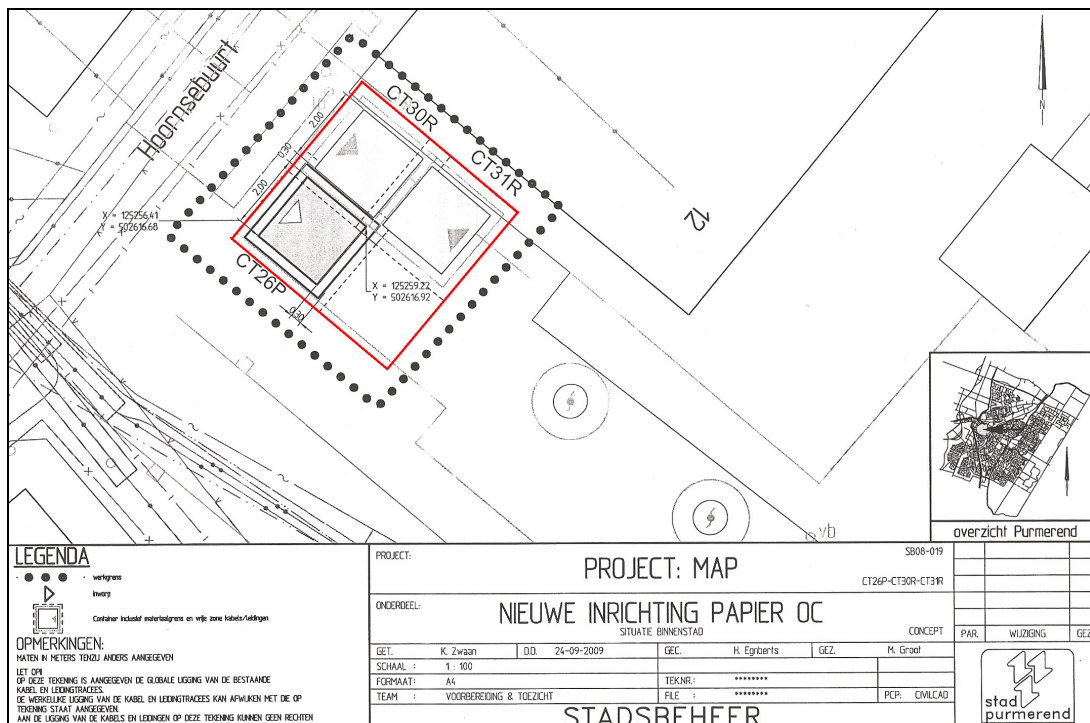

Kaart Frederick de Wit (1698)

Locatie ontgraving (2010)

Donderdag 25 februari 2010 gestart met de ontgraving voor de plaatsing van drie ondergrondse containerbakken in de straat Hoornse Buurt-Tuinhof. Coördinaten middenpunt $X=125258$ en $Y=502617$. Ten zuiden van de zijgevel van het huis op nummer 12, grenzend aan de straat van de Hoornse buurt (voorheen Overweer straat) is verdiept tot circa 3 meter onder het maaiveld. De omvang van de ontgraving betreft circa 16 m².

Waarneming

Tot 0,5 meter onder het maaiveld is de grond geheel verstoord en bestaat uit zanderige laag met wat puinresten. Vanaf 0,5 meter onder het maaiveld wordt de grondlaag hier donkergrijs zand vermengd met aarde en puinresten. Hier zijn ook de eerste sporen van vroegere bewoning aangetroffen. Evenwijdig aan de zijgevel van het huis op nummer 12 aan de Hoornse Buurt en ten zuiden op ongeveer twee meter afstand van deze gevel bevindt zich hier een rode bakstenen fundering (afb.1). Ook in het vlak bevindt zich een tweede spoor van enkele bakstenen die wijzen op de aanwezigheid van een eventuele poer.

Locatie plaatsing containers

(afb.1)

Bij het verdiepen van 1 meter tot 2 meter is deze fundering van gemetselde bakstenen verwijderd (afb.2). Na het verwijderen van deze fundering door de graafmachine is hieronder geen houten fundering kunnen waarnemen.

(afb.2)

Na het plaatsen van de twee containers (op een andere locatie dan op de tekening van Stadsbeheer aangegeven) is de grond verdiept tegen de rooilijn van de Hoornse Buurt (Overweerstraat) voor een derde container.

Hier is op circa 1,60 meter onder het maaiveld een houten fundering (afb.3) aangetroffen met hierop, op 2 meter van de zijgevel van het huis op nummer 12, een stenen gemetselde muur van voornamelijk rode en gele bakstenen met de maten van 17,5 x 8 x 3,5 centimeter. Vermoedelijk betreft dit de hoek van het 17^e eeuwse huis wat hier gestaan heeft. Gezien de stevige houten fundering en de zwaar gemetselde stenen fundering zal deze toebehoord hebben aan een vrij groot gebouw. Op de kaart van Frederick de Wit (1698) bevindt zich op deze plaats inderdaad een lang, hoog rechthoekig gebouw. (zie kaart Frederick de Wit)

(afb.3)

De houten fundering bestaat uit twee horizontaal naast elkaar gelegen balken. Evenwijdig aan de rooilijn met een tussenruimte van circa 25 cm. De breedte van de balken is circa 27 cm. Aan het einde? van de balken waarop de muur staat is deze 20 cm. dik. Op circa 50 cm. vanaf deze muur zijn de balken ca. 17 cm. dik. De onderzijde van deze balken hebben een ronding. Tussen de balken op circa 90 cm. van de muur zijn op een rij verticaal boomstammen geplaatst met een diameter van 20 cm (afb.3 linkerfoto).

(detail houten balk)

Er is een gedeeltelijk profiel kunnen waar te nemen van de opbouw van de Hoornse straat. Op circa 1.80 m. onder het maaiveld bevindt zich een zandlaag waarin de balken gelegd zijn. Hierboven bevindt zich een 10 centimeter dikke laag van aarde (afb.4) met hierin enkele aardewerk scherven en fragmenten van hazelnoten. Hierboven zit een harde zandlaag gemengd met fragmenten bouwpuin met een grijze zandlaag erop.

(afb.4) Wandprofiel

(hazelnoten uit het profiel)

Op dit niveau werd tevens de ijzeren mal geplaatst waardoor er verder alleen visueel kon worden waargenomen. Op circa 3 meter vanaf de zijgevel en op de rooilijn van de straat Hoornse Buurt is nog een houten paalbundel waargenomen (afb.5). Deze bestond uit meerdere verticaal geplaatste lange vierkante balken (ca. 5 x 5 cm.) welke door het verdiepen door de graafmachine zijn verwijderd. Uit veiligheidsoverwegingen voor de ernaast gelegen huizen zijn de bestaande houten funderingen niet verwijderd en weer toegedekt met het eruit gekomen zand en zijn er uiteindelijk maar twee containers geplaatst. De houten funderingen zijn verder niet aangetast en bewaard gebleven voor toekomstige archeologische activiteiten.

(afb.5)

VONDSTMATERIAAL:

Het vroegste materiaal van deze put komt uit een laag op 1,5 meter diepte vanaf het maaiveld en kan in de vroege 16^e eeuw geplaatst worden zoals het randfragment van een geglazuurd rood aardewerk bord (afb.1-vnr.37) met op de rand met slibversiering aangebrachte boogjes. Verder zijn er diverse aardewerkscherven en gebruiksvoorwerpen aangetroffen tot in de tweede helft van de 18^e eeuw waaronder ook enkele metalen, houten en leren voorwerpen.

(afb.1)

Steel van een 16^e eeuwse bakpan

Koperen duit uit de 18^e eeuw

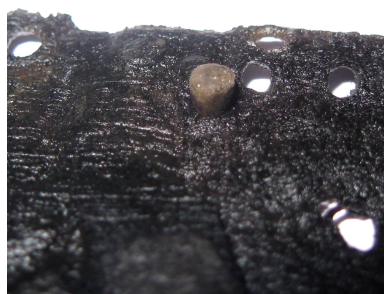
Musketkogel

Houten mesheftje

Leren schoenzool uit de 18^e eeuw

Detail schoenzool met houten spijkertje

**VONDSTENLIJST 2010-01-OCB PURMEREND LOCATIE 4
HOORNSE BUURT/TUINHOF - 25-02-2010**

Nr.	Omschrijving	Datering	Materiaal	Afmetingen	Bijzonderheden	Gewicht
1	Spijker	1600-1800	IJzer	L=10,8 cm.	Gesmeed	28
2	Spijker	1600-1800	IJzer	L=8,5 cm.	Gesmeed	16
3	Spijker	1600-1800	IJzer	L=10,6 cm.	Gesmeed	16
4	Munt	17.....	Koper	Ø=2,2 cm.	Duit Hollandia	(2,93) 2
5	Musketkogel	1600-1800	Lood	L=2,2 cm. Ø=1,9 cm.	Gegoten	(40,27) 40
6	Loodstrip	1600-1800	Lood	L=8,5 cm.	Gegoten	10
7	Schouderblad	-	Bot	L=25 cm.	Slachtafval rund	166
8	Rib?	-	Bot	L=19,5 cm.	Slachtafval rund	102
9	Rib	-	Bot	L=17 cm.	Slachtafval rund	32
10	Rib	-	Bot	L=14 cm.	Slachtafval rund	22
11	Gewricht poot?	-	Bot	L=12 cm.	Slachtafval rund	72
12	Rib	-	Bot	L=17 cm.	Slachtafval rund	44
13	Rib	-	Bot	L=5 cm.	Slachtafval rund	6
14	Rib	-	Bot	L=22 cm.	Slachtafval rund	76
15	Schelp	-	-	L=5,7 cm.	Mossel	-
16	Schelp	-	-	L=2,9 cm.	Mossel	-
17	Mesheftje	1600-1700	Hout	L=5,5 cm. B=2 cm., 1,4 cm.	IJzeren kern	15
18	Plaatje	1600-1800	Koper	1,9 x 1,3 cm.	Onbekend	-
19	Spie	1600-1800	Hout	L=13 cm. Ø=2 cm, 1,5 cm.	Gespleten	34
20	Schoenzool	1600-1700	Leer	L=26 cm. Wreef br.=10 cm. Hielbr.= 6,5 cm.	Houten pennen als spijkertjes	30
21	Schoenfragment	1600-1800	Leer	L=8,5 cm.	Bewerkt	4
22	Monster	-	Specie	-	-	16
23	Bout?	1600-1800	IJzer	L=9 cm.	Kop ontbreekt	40
24	Baksteen	1600-1700	Aw-rood	17,5 x 8 x 3,5 cm.	Gaaf	956
25	Steen	-	Vuursteen	L=7 cm.	Fragment	78
26	Steen	-	Graniet	L=22 cm.	Half fragment	1662
27	Grape/voorraadpot	1600-1700	Aw-rood	10,5 cm.	Poot met bodemfragment	128
28	Testje	1600-1700	Aw-rood	3,5 cm.	Randfragment	2
29	Bloempot	1600-1700	Aw-rood	5,5 cm.	Randfragment	14
30	Bloempot	1600-1700	Aw-rood	4,5	Randfragment	6
31	Noot	-	Plantaardig	1,6 cm.	Hazelnoot	-
32	Noot	-	Plantaardig	1,6 cm.	Hazelnoot	-
33	Kruik	1575-1650	Steengoed	Twee rozetten 8 cm.	Buikfragment, Raeren/Frechen	30
34	Kruik	1575-1650	Steengoed	Deel van wapen 4,5 cm.	Buikfragment, Raeren/Frechen	10
35	Kruik	1500-1600	Steengoed	Draairibben 5 cm.	Halsfragment	10
36	Kruik	1500-1600	Steengoed	Draairingen 4,5 cm.	Randfragment	10
37	Bord	1550-1600	Aw-rood	Slibboogjes 9,5 cm.	Randfragment	70
38	Bord	1550-1600	Aw-rood	Slibboogjes 4 cm.	Spiegelfragment	6
39	Bord	1550-1600	Aw-rood	Slibversiering 3 cm.	Spiegelfragment	4
40	Schoen	1600-1700	Leer	17,5 x 12 cm.	Neus	-
41	Vuurklok	1500-1600	Aw-rood	6 cm.	Randfragment	32
42	Bord	1600-1650	Aw-rood	4,5 cm.	Randfragment	22
43	Bord	1600-1650	Aw-rood	6,5 cm.	Spiegelfragment-koperoxyde	54
44	Bord	1600-1650	Aw-rood	7 cm.	Spiegelfragment-koperoxyde	28
45	Bord	1600-1650	Aw-rood	3,5 cm.	Spiegelfragment-slibversiering	4
46	Bord	1600-1700	Aw-rood	7 cm.	Randfragment-bruin	48
47	Bord	1600-1650	Aw-rood	8 cm.	Randfragment-bruin	52
48	Testje/oorkom	1600-1650	Aw-rood	5,5 cm	Oor-randfragment/Worstoor	40
49	Voorraadpot	1600-1700	Aw-rood	10 cm.	Standring-bodemfragment	108
50	Pot/kom	1600-1700	Aw-rood	9,5 cm.	Standring-bodemfragment	66

51	Grape	1600-1650	Aw-rood	9,5 cm.	Bodemfragment	68
52	Grape	1600-1650	Aw-rood	9,5 cm.	Bodemfragment	54
53	Kan	1575-1650	Aw-rood	1,5 cm.	Randfragment-schenklip	98
54	Grape	1600-1650	Aw-rood	8 cm.	Bodemfragment-poot	80
55	Grape	1575-1650	Aw-rood	6,5 cm.	Bodemfragment-poot	46
56	Grape	1600-1650	Aw-rood	5,5 cm.	Rand-oorfragment	34
57	Grape	1575-1650	Aw-rood	7 cm.	Rand-oorfragment	54
58	Grape	1600-1700	Aw-rood	6,5 cm.	Rand-oorfragment	54
59	Grape/Kan	1575-1650	Aw-rood	7 cm.	Buikfragment	16
60	Grape/Kan	1575-1650	Aw-rood	5 cm.	Halsfragment	14
61	Bak/Sluitpan	1600-1700	Aw-rood	13 cm.	Bodem/randfragment	164
62	Bakpan	1500-1600	Aw-rood	15 cm.	Rand/steelfragment	194
63	Bakpan	1500-1600	Aw-rood	10 cm.	Rand/steelfragment	168
64	Bakpan	1575-1650	Aw-rood	11,5 cm.	Steel	112
65	Bakpan	1500-1600	Aw-rood	5 cm.	Steelfragment	38
66	Bakpan/schotel?	1600-1700	Aw-rood	11 cm.	Randfragment	72
67	Bakpan	1500-1600	Aw-rood	5,5 cm.	Randfragment-schenklip	18

						--
	Opgeborgen			Vondstdoos 1 (1 t/m 67)	Totaal gewicht in gram	5.732